

veiligheidshuis | district Heerlen

gemeenten Brunssum, Heerlen, Nuth, Onderbanken en Voerendaal

Samenvatting

Jaarrapportage 2010

80% minder processen verbaal voor cliënten Veiligheidshuis Heerlen

Van boef richting brave burger: aanpak Veiligheidshuis werkt!

'Vastpakken en niet meer loslaten.' Onder dat motto heeft in 2010 het Districtelijk Veiligheidshuis Heerlen met 34 netwerkpartners uit justitie en zorg intensief en succesvol samengewerkt bij het terugdringen van overlast, huiselijk geweld, criminaliteit en maatschappelijke uitval. Opvallend daarbij is dat onderzoek heeft aangetoond dat bij cliënten die een integraal, persoonsgericht traject bij het Veiligheidshuis in Heerlen hebben doorlopen, het aantal processen verbaal met meer dan 80% is afgenomen. En dat betekent minder belasting van justitie, minder overlast voor de burger én minder kosten voor de maatschappij: precies waar het in het Veiligheidshuis om draait!

In het afgelopen jaar heeft het Veiligheidshuis de methode van integrale, persoonsgerichte aanpak van cliënten verbeterd. Ook heeft het Veiligheidshuis zich in 2010 ontwikkeld naar een veelvuldig geraadpleegd coördinatie- en informatieknooppunt en een expertisecentrum van en voor partners.

Hoe werkt het Veiligheidshuis?

Het Veiligheidshuis is er voor mens én samenleving: overlastgevers worden ondersteund in het verbeteren van hun levenskwaliteit met als oogmerk het terugdringen van de schade voor de maatschappij. Met andere woorden: als het met overlastgevers beter gaat, veroorzaken zij minder problemen, voelen burgers zich veiliger en heeft de maatschappij minder onkosten.

Het Veiligheidshuis zet integrale, persoongerichte trajecten op voor zeer actieve meerderjarige veelplegers, minderjarige veelplegers, daders van huiselijk geweld en multiprobleem cliënten en/of multiprobleem gezinnen. Het Veiligheidshuis begeleidt ook slachtoffers. De uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod, die begin 2009 van start is gegaan, vindt eveneens plaats vanuit het Veiligheidshuis. Als laatste is in 2010 de nazorg voor ex-gedetineerden aan de doelgroepen toegevoegd. De samenwerking met het Flexteam van de gemeente Heerlen is bij de begeleiding van bovenstaande cliënten en/of hun gezinnen van groot belang gebleken.

De werkwijze van het Veiligheidshuis is vanaf de start in 2006 min of meer gelijk gebleven. Een dader, door het Veiligheidshuis cliënt genoemd, komt binnen via een melding van de politie of een andere netwerkpartner. Vaak heeft zo'n cliënt complexe problemen op verschillende levensgebieden: er is niet alleen sprake van crimineel en/of overlastgevend gedrag, maar vaak ook van een verslaving, fikse schulden en problemen binnen het gezin.

Het Veiligheidshuis biedt maatwerk. Per cliënt roept de procesmanager van het Veiligheidshuis een passend team bij elkaar van netwerkpartners uit zorg en justitie, dat problemen signaleert, oplossingen bedenkt en die samen uitvoert. De procesmanager coördineert en regisseert de werkzaamheden van het team en biedt ondersteuning aan de netwerkpartners waar nodig. Op die manier worden werkprocessen efficiënt op elkaar afgestemd, waarbij justitie en zorg elkaar aanvullen.

In het Maatwerkplan, dat het team zoveel mogelijk in samenspraak met de cliënt opstelt en dat door de cliënt wordt ondertekend, kunnen ook de leefomgeving en andere gezinsleden worden meegenomen als dat noodzakelijk blijkt. Aan dit Maatwerkplan zijn doorgaans bindende afspraken en richtlijnen verbonden. Het traject loopt tot de cliënt en/of zijn omgeving zijn/haar leven weer enigszins op de rails heeft en de netwerkpartners de ondersteuning van het Veiligheidshuis niet meer nodig hebben.

Werkt de cliënt niet of onvoldoende mee, komt hij/zij de bindende afspraken niet na en/of is er toch sprake van terugval, dan grijpt het Veiligheidshuis gelijk in. Maar tot de regietaak en de verantwoordelijkheid van het Veiligheidshuis behoort ook dat het Veiligheidshuis ingrijpt als netwerkpartners hun afspraken niet nakomen, hun verantwoordelijkheid niet nemen, of steken laten vallen.

Ontwikkelingen in 2011 en verder

In 2011 wordt onder meer gewerkt aan het verbeteren van de wijze van prioriteren van de juiste personen. De focus blijft dus liggen op het verminderen van datgene waar burgers het meeste nadeel van ondervinden: overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval. Investering in de samenwerking met netwerkpartners blijft daarbij van cruciaal belang.

Ook de financiering van het Veiligheidshuis is en blijft een belangrijk aandachtspunt. Het Veiligheidshuis werkt voor de vijf gemeenten in het politiedistrict Heerlen: Heerlen, Brunssum, Onderbanken, Nuth en Voerendaal, die gezamenlijk de financiering van het Veiligheidshuis voor 2010 en 2011 hebben veiliggesteld. De 34 netwerkpartners dragen bij door middel van inzet van personele capaciteit, de Provincie Limburg heeft in 2010 projectsubsidie beschikbaar gesteld. Op landelijk niveau heeft men zich uitgesproken voor voortzetting en doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen in 2011 en verder, maar daar zijn verder geen rijksmiddelen meer voor gereserveerd. Op alle fronten en bij alle organisaties moet immers bezuinigd worden. Toch is en blijft structurele financiering belangrijk, vanuit gemeentelijk, provinciaal én landelijk niveau.

Meer informatie

Uitgebreide toelichting op de werkzaamheden van het Districtelijk Veiligheidshuis Heerlen en cijfermateriaal per gemeente vindt u in de Jaarrapportage 2010, die u op kunt vragen bij het Veiligheidshuis maar die u ook kunt vinden op de website: www.veiligheidshuisheerlen.nl.

Om een idee te geven over de complexiteit van de werkzaamheden van het Veiligheidshuis, is aan deze samenvatting een casus toegevoegd. Want verhalen zeggen vaak meer dan cijfers.

Voor mondelinge toelichting op de Jaarrapportage 2010 is het Veiligheidshuis bereikbaar via 045-5605200 of per e-mail: info@veiligheidshuisheerlen.nl

De casus van de familie Visser

Je moet er maar naast wonen. De familie Visser – vader Bert (43), moeder Irene (38) en de drie zonen Marcel (24), Eddy (20) en Paul (14) - wonen boven op elkaar in een veel te klein, zwaar onderkomen huurhuis. Het gezin bedreigt en terroriseert de buurt en een aantal omliggende woningen zijn al tijden onverhuurbaar. De burens zijn bang en klagen al jaren over de overlast die de familie veroorzaakt. Bert, werkloos, staat bij de politie bekend als een onverbeterlijke inbreker en hij heeft zijn zonen al jong het vak bijgebracht. Irene moet niets van pottenkijkers hebben en ze weet de hulpverlening handig buiten de deur te houden. Het begint pas echt goed uit de hand te lopen als Marcel en Eddy een vaste relatie krijgen en hun al snel zwangere vriendinnen Chantal (22) en Merel (17) ook in de woning trekken. De hulpverlening en de woningcorporatie krijgen geen poot aan de grond en na de zoveelste klacht bij de politie wordt de familie Visser aangemeld bij het Veiligheidshuis.

Het Veiligheidshuis roept alle bij het gezin betrokken netwerkpartners uit de zorg- en dienstverlening, gemeente en justitie – en dat zijn er heel wat – bij elkaar, inclusief de woningcorporatie. Er wordt een tweesporenbeleid vastgesteld. Enerzijds krijgt de familie een officiële waarschuwing: bij overtreding van de bindende afspraken met betrekking tot de woning volgt uithuiszetting. Anderzijds stelt het netwerkteam onder regie van het Veiligheidshuis een integraal plan van aanpak voor het gezin op. Het team komt tot de conclusie dat het voor de oplossing van de problemen van de familie Visser op de eerste plaats noodzakelijk is dat alle gezinsleden afzonderlijk woonruimte krijgen. Daarnaast wordt per gezinslid een oplossing gezocht voor de leefgebieden werk/scholing, gezondheid, inkomen, schulden en justitie/politie. Bovendien gaat een in multi-problem families gespecialiseerde maatschappelijk werker met alle familieleden aan de slag.

Zo krijgt de aan softdrugs verslaafde Marcel, inmiddels kersverse vader van een gezonde dochter genaamd Janice, op strenge voorwaarden samen met zijn vriendin Chantal een woning en een uitkering toegewezen. De voorwaarden zijn gericht op dagbesteding en het nakomen van afspraken richting hulpverlening.

Eddy komt in aanmerking voor een werk- en leeraanbod waaraan strakke spelregels zijn verbonden. Zijn schulden en boetes worden in kaart gebracht en er wordt een afbetalingsregeling getroffen. Hij krijgt een kamer onder begeleiding toegewezen. Zijn vriendin Merel bevalt ook en via het Veiligheidshuis wordt professionele hulpverlening voor haar en de baby opgestart. Merel en haar baby Ivo gaan in een flatje wonen en over de opvoeding van Ivo en het schoonhouden en betalen van het flatje zijn duidelijke afspraken gemaakt.

Paul gaat zonder omwegen per direct weer naar school. Hij krijgt zorgvuldige begeleiding van maatschappelijk werk en de reclassering, met daaraan dwingende afspraken verbonden. Ook politie en justitie houden hem in de gaten.

Bert accepteert ondersteuning bij het zoeken naar een baan, zijn uitkering komt anders in het gedrang. Irene wordt ondersteund vanuit maatschappelijk werk. Zij en haar man blijven samen met Paul in de oorspronkelijke woning wonen. Dus de opzet van het Veiligheidshuis is geslaagd: er is zicht op de situatie van het gezin, Marcel en Eddy en hun gezinnen wonen ergens anders, het is rustig in de wijk, de woningen om de familie Visser heen worden weer verhuurd en Bert en Irene worden niet uit hun woning gezet.

Maar dan gaat het mis. Bert en Irene gaan op papier uit elkaar, maar wonen in de praktijk nog steeds samen. Wel zijn er twee uitkeringen aangevraagd. Marcel en Chantal kunnen de opvoeding van hun kind niet goed aan en vragen Irene om de zorg voor baby Janice over te nemen, terwijl Irene daar niet zonder begeleiding toe in staat is. Eddy maakt opnieuw schulden en wordt uit zijn kamer gezet. Samen met Merel en hun baby Ivo hangt ook hij weer voornamelijk bij zijn ouders in huis rond. De school van Paul geeft signalen af over verwaarlozing en taalachterstand. Als het Veiligheidshuis Bert en Irene uitnodigt voor een gesprek, ontkennen ze de problemen in alle toonaarden. Opvallend is overigens dat de nieuwe burens niet klagen, tot via de politie boven water komt dat Marcel en Eddy op bestelling en voor een zacht prijsje gloednieuwe tv's en scooters aan de buurt leveren.

Het Veiligheidshuis pakt door. De netwerkpartners werken nauw samen en ze komen gelijk in actie, ze delen informatie, ze maken concrete afspraken. Marcel en Eddy worden opgepakt en verdwijnen in de gevangenis, de Sociale Dienst controleert de rechtmatigheid van de uitkering van Bert en Irene. Als gevolg daarvan zoekt Bert eigen woonruimte. Bureau Jeugdzorg houdt Irene, haar inwonende kleinkind Janice en haar jongste zoon Paul scherp in de gaten. Haar tweede schoondochter, Merel, gaat met baby Ivo terug naar haar eigen flatje en wordt intensiever begeleid. Het Veiligheidshuis geeft het gezin telkens lik op stuk als ze niet meewerken aan de afspraken rondom het integrale plan van aanpak. Werkt de familie Visser wel mee, dan ondersteunt het Veiligheidshuis in samenspraak met de netwerkpartners daar waar mogelijk.

Op dit moment heeft het Veiligheidshuis deze casus nog niet afgesloten. Regievoering blijft noodzakelijk. Alle betrokken netwerkpartners worden goed geïnformeerd en werken efficiënt samen. Langzaam bespeurt men gedragsverandering bij alle gezinsleden.

Hoewel deze casus is ontleend aan de dagelijkse praktijk van het Veiligheidshuis, zijn de namen en leefomstandigheden van de cliënten gewijzigd om hun privacy te garanderen.

veiligheidshuis | district Heerlen

gemeenten Brunssum, Heerlen, Nuth, Onderbanken en Voerendaal

Raadhuisplein 18 • 6411 HK Heerlen

T 045-5605200 F 045-5605210

E-mail: info@veiligheidshuisheerlen.nl • Website: www.veiligheidshuisheerlen.nl

Dit project is mede gefinancierd door de Provincie Limburg

provincie limburg

